

בית הפרס¹ דרבנן – The Toomoh of Bais Hapras is a Rabbinic ruling

OVERVIEW

The גמרא explained that (the reason a גדול is believed to testify what he remembers regarding a הפרס of a טומאה is because) the בית הפרס is only מדרבנן. Our תוספות discusses the status of the (initial) grave area that was plowed over; is this also only a דרבנן, or since we knew the grave was there initially it retains its status (and is באהל מטמא).

נראה דאפילו במקום הקבר מקילין כמו בשאר שדה ואין לומר דמקום הקבר מטמא באהל² -
It is the view of תוספות that we are lenient even regarding the place of the initial grave, and it too is dealt with as a טומאה דרבנן just like the rest of the field (which has a בית הפרס (דרבנן); meaning that we do not say that the place of the קבר is מטמא באהל (but rather it is מטמא like the rest of the הפרס) -

proves his point:

ומביא רבינו יצחק ראייה מדתניא בפרק קמא דמועד קטן (דף ה, ב) מצא שדה מצויינת³ -
And the ר"י offers a proof from the ברייתא in the first פרק of מסכת מו"ק which states, 'he found a marked field -

ואינו יודע מה טיבה⁴ יש בה אילנות בידוע שנתחרש בה קבר⁵ -
But he does not know what the meaning of this mark is; the rule is if there are trees in this field, it means that a grave was plowed over here in this field (and it is considered a הפרס). If however -

אין בה אילנות בידוע שאבד בה קבר⁶ -
There are no trees in this field, it means that a קבר was 'lost' in this field' (and it is not considered a הפרס and the entire field is באהל מטמא). This concludes the ברייתא. The ר"י continues with his proof -

ומאי נפקא מינה כיון שעתה אינו יודע מקום הקבר בין נחרש בין אבד -

¹ See previous תוספות ד"ה ושהמקום (in the 'Overview' and footnote # 1 there).

² One of the differences between the טומאת מת of a בית הפרס and a regular טומאת מת (of a קבר) is that a בית הפרס is not מטמא באהל and a קבר is. However the קבר that was plowed over is not באהל מטמא. The reason is that for טומאת אהל we require that there be a certain quantity of the מת, for instance רוב מנין or רוב מנין, etc. This קבר since it was plowed over we assume that the bones of the מת were scattered over the entire field and there is no required amount of מת in one place to be באהל מטמא.

³ They would 'mark' with lime any area where there was a טומאה, so that the כהנים (or others) would avoid it.

⁴ We do not know whether it was a קבר שדה שנתחרש בה קבר or whether it was a קבר שאבד בה קבר; in any event we do not know the place of the original קבר.

⁵ When there are trees in the field it was customary to plow around the trees in order to improve the irrigation.

⁶ We knew there was once a קבר in this field but we cannot identify where it was.

But what is the difference whether קבר בה נתחרש or קבר בה אבד, since now he does not know⁷ the place of the קבר -

אלא שמע מינה דמקום הקבר טהור כשנחרש -

But rather we can derive from this the in a case of קבר בה נחרש, that the place of the קבר is טהור from טומאת אוהל and is only מטמא like a הפרס; however if קבר בה אבד, then the whole area is מטמא באוהל.⁸

בית הפרס of a טומאה discusses the תוספות

ובית הפרס להכי הוי דרבנן משום דהוי ספק טומאה ברשות הרבים -

And the reason a ספק טומאה is because it is a ספק טומאה בר"ר and a רה"ר מחמיר חכמים were טהור (מן תורה) is ספק טומאה בר"ר and a רה"ר מחמיר.

anticipates a difficulty: תוספות

אף על גב דבעלמא טיהרו חכמים ספק טומאה ברשות הרבים -

Even though that generally that חכמים were מטהר a ספק טומאה בר"ר, so why were they מחמיר by a ספק טומאה בר"ר?!

– מחמיר they responds; when are they תוספות

היינו היכא שהטומאה מבוררת ולא נולד הספק אלא באקראי -

That is only when the טומאה is clearly known and the ספק occurred by chance - ופעם אחרת לא יטמא כיון שמקום הטומאה ידוע⁹ -

And this טומאה will not occur another time since the place of the טומאה is known -

אבל הכא שלעולם השדה בספק לא רצו לטהר¹⁰ אף על גב דמדאורייתא טהור:

However here by the בית הפרס where the status of the field is always in doubt, the חכמים did not want to be מטהר it, even though that מדאורייתא it is טהור since it is a ספק טומאה בר"ר.

SUMMARY

⁷ See footnote # 4. If the rule would be that by a קבר בה שדה שנתחרש בה קבר would be מקום הקבר מטמא באוהל, in this case where we do not know the מקום הקבר, the entire field should be מטמא באוהל, regardless whether it was נתחרש or אבד. (The שדה בית הפרס of דין would be only when we know the מקום הקבר.) See 'Thinking it over' # 1.

⁸ There is a complete קבר here somewhere, we are just not sure where it is; therefore the entire area is מטמא באוהל.

⁹ For instance there is a מת in the רה"ר and there is a ספק whether one touched or was מאהיל over this מת or not. The טומאה is מבוררת (we know where the מת is) the ספק happened by chance (the person does not know whether he touched the טומאה or not), this will not (necessarily) occur again since we know where the מת is and can take appropriate steps to avoid it from happening again.

¹⁰ If we were to rule that the בית הפרס is טהור then people would go there continually and inevitably one would become טמא, because we do not know where the טומאה is.

In a ספק, the initial מקום הקבר (if it is known) is not מטמא באוהל. Generally, ספק is not מטמא באוהל even טהור is טומאה ברה"ר, except where the ספק is continual.

THINKING IT OVER

1. rules that the (initially known) מקום הקבר is not מטמא באוהל, and proves it from the ברייתא in מו"ק.¹¹ However we can differentiate; in מו"ק the מקום הקבר is not known therefore the entire בית הפרס is not מטמא באוהל;¹² however in a case where the מקום הקבר is known perhaps it is מטמא באוהל!¹³

2. could have brought proof from our גמרא, where the קטן שנעשה גדול is testifying about the בית הפרס, indicating that the מקום הקבר is not known, and we believe him since it is מדרבנן. However if the מקום הקבר is מטמא באוהל ([seemingly] indicating that it is a דאורייתא טומאה), how can we believe him; there is a ספיקא! This seemingly proves that the מקום הקבר is not מדאורייתא and therefore not מטמא באוהל.

הדרן עלך האשה שנתארמלה

פרק האשה שנתארמלה We shall return to you

נודה בתודה וקול זמרה

לגמירת פרק האשה שנתארמלה

ונבקש מנורא על כל תהלה

להתחיל עוד פרק ועוד פרק ולסיימה

---

¹¹ See footnote # 7.

¹² It is a ספיקא; perhaps he was not מאהיל on the קבר and even if he was מאהיל perhaps there is no שיעור of טומאה. However here where he is מאהיל on the קבר there is only ספק; if there is a טומאה or not.

¹³ See רש"ש.